

ARBITRÁŽ 4.0

PRAKTICKÁ KOMPARACE ŘEŠENÍ NEJEN
TECHNICKÉHO PROBLÉMU V ARBITRÁŽNÍM
A SOUDNÍM ŘÍZENÍ
PRO ELEKTROTECHNICKOU ASOCIACI ČR

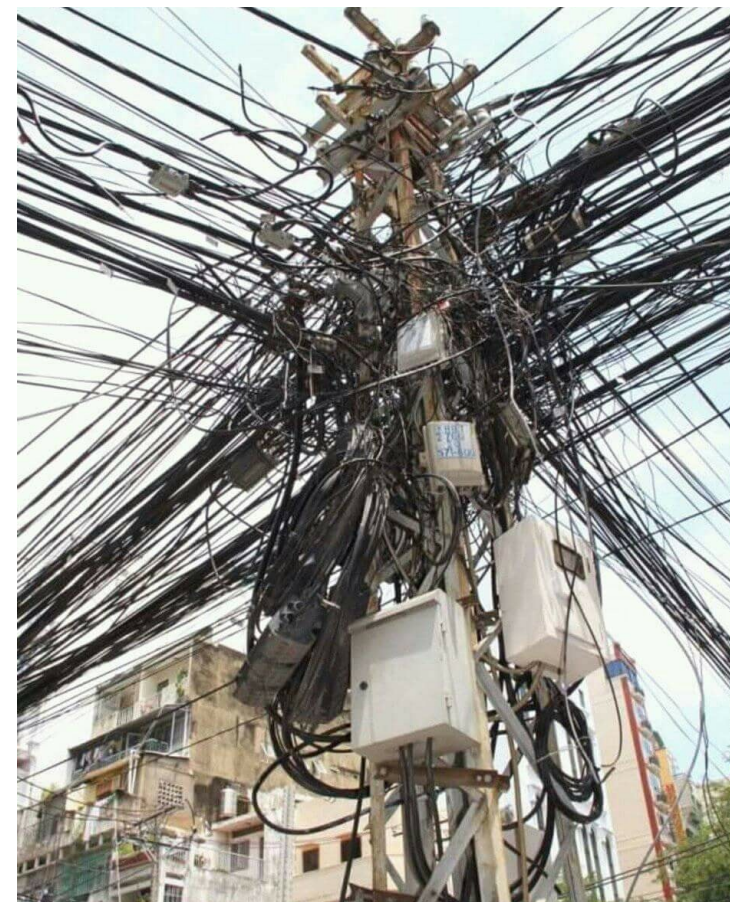
JUDr. Tomáš ČERNÝ LL.M., MBA.

23.05.2019

ČERNÝLegal
Advokátní kancelář

PRÁVNÍ PROBLÉM V ELEKTROTECHNICE ?

**JAK DLOUHO
BUDE
VYŘEŠENÍ V ŘÍZENÍ TRVAT ?**

JAK U KOHO, DLE ZPŮSOBU ŘEŠENÍ NESHOD :

Standardní

Občanské soudní řízení

- právní úprava **zákonem č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád** (dále jen „OSŘ“)
- soudní řízení před obecnými soudy dle **soudní soustavy ČR** – okresní soudy, krajské soudy, vrchní soudy, Nejvyšší soud ČR.

- Dle vyjádření ex Ministra spravedlnosti ČR, Roberta Pelikána ze dne 12.6.2018:

„U Krajských soudů **délka řízení** vzrostla z necelých 400 na 480 dní.“

tj. při jedné instanci na cca. **1,4 roku**

+ odvolací řízení s délkou dalšího 1 roku.

Alternativní

Rozhodčí řízení

právní úprava v ČR zákonem č. **216/1994 sb. o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů** (dále jen „ZRR“)

- rozhodčí řízení „ad hoc“
- **Institucionální** rozhodčí řízení – dle § 13 odst. 1 ZRR **stálý** rozhodčí soud **musí být zřízen zákonem** nebo jeho zřízení musí zákon výslovně připouštět.
- **Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR** („RS HK ČR“) zřízen na základě § 19 odst. 1 zákona č. 301/1992 Sb. **o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR**.
- Dle statistiky RS HK ČR v roce 2017 průměrná doba vedení sporu (tj. od zaplacení poplatku po vydání rozhodčího nálezu) **činila 7 - 9 měsíců**.
- Možnost **urychlení řízení** a) **do 4 měsíců** po zaplacení zvýšeného poplatku o **50 %** a **návrh kterékoliv ze stran**; b) **do 2 měsíců** po zaplacení zvýšeného poplatku o **75 %** a písemné **dohody** stran;

Ústavní soud:

Přijde-li spravedlnost pozdě, je to totéž, jako by byla odmítnuta.

Pozn. Rychlost a úspěchu ve sporu, který se „úspěšně“ přihlašuje do insolvenčního řízení ☹

POZDRAV ROZHODČÍCH SOUDŮ VIAC WIEN A HK AK ČR PRAHA

Vienna International Arbitral Centre

Dr. Günter J. Horvath, President

DR. GÜNTHER J. HORVATH
RECHTSANWALT GMBH
SEILERGASSE 16
1010 VIENNA
TEL: +431 51515-305
FAX: +431 51515-405
guenther.horvath@horvath-law.eu

Dear President Ing. Holoubku,

Dear Members of the Electrical and Electronic Association of the Czech Republic,

I am honored that Dr. Tomáš Černý informed me about today's general meeting of your Association in Píerově. I would have appreciated to join to address the following words directly to you:

In my current function as President of the Vienna International Arbitral Centre (VIAC) as well as against the background of more than 40 years of experience in national and international arbitration, both as counsel and arbitrator, I view arbitration as means of dispute resolution with many advantages. Even though arbitration does not fit all purposes it is certainly a promising forum to solve disputes with a technical context.

To administer such disputes the involvement of an arbitration institution may benefit parties, especially by increasing the quality of the outcome. Arbitration grants parties flexibility to "tailor the process" according to the specific needs of the case, for instance by nominating an arbitrator with technical expertise.

VIAC holds itself out as the premier arbitral institution in Central and Eastern Europe. Founded 44 years ago, it had a clear focus on the region since. Two-third of the parties come from the CEE region. Parties choose VIAC as institution and Vienna as venue for their arbitration because of high-level as well as time and cost efficient case-handling practice and experience as well as its convenient geographic location as a neutral forum. Moreover, the New Rules for Arbitration and Mediation (in force from 1 January 2018) acknowledge latest developments providing, amongst others, for an electronic case management system, gender diversity, a revised Arbitration Model Clause, the possibility to request security for costs as Respondent and so forth.

As outlined, VIAC meets the need of disputes in the technical sector. Therefore, I highly encourage the technical sector to entrust VIAC with its disputes. In this regards, I am looking forward to further collaboration.

Sincerely,
Dr. Günter J. Horvath

Dr. Günter J. Horvath Rechtsanwalt GmbH ist registriert zu FN 488209 f., ATU 73122667
Bankverbindung: Oberbank AG Linz-Landstrasse; IBAN AT92 1500 0007 2145 7489, BIC OBKLAT21

Rozhodčí soud při Hospodářské komoře a Agrární komoře ČR

Prof. JUDr. Marie Karfíková, CSc., Předsedkyně

ROZHODČÍ SOUD

při Hospodářské komoře České republiky
a Agrární komoře České republiky

prof. JUDr. Marie Karfíková, CSc.
předsedkyně Rozhodčího soudu
při Hospodářské komoře České republiky
a Agrární komoře České republiky

V Praze dne 22. května 2019

Vážený pane prezidente,

dovoluji mi, abych jako předsedkyně Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „Rozhodčí soud při HK ČR a AK ČR“), jménem svým a jménem Předsednictva Rozhodčího soudu při HK ČR a AK ČR, alespoň touto formou pozdravila Vás a členy Elektrotechnické asociace České republiky (dále jen „ELA ČR“) a její vážené hosty na valné hromadě do Píerova. Bohužel mi pracovní povinnosti na poslední chvíli nedovolily se jednání Vaší valné hromady v Píerově zúčastnit osobně, jak bylo předpokládáno, a proto jsem pověřila kolegu pana JUDr. Tomáše Černého, LL.M., MBA., aby mým jménem pozdravil účastníky valné hromady ELA ČR a následně prezentoval praktickou komparaci řešení nejen technického problému v arbitrážním a soudním řízení, obdobně, jak jsme spolu vystoupili na mezinárodním veletrhu AMPER v Brně.

Rádi bychom také v budoucnu i nadále pokračovali v úspěšné spolupráci ELA ČR a Rozhodčího soudu při HK ČR a AK ČR, kterou se nám podařilo navázat.

Současné jsme zaznamenali významné úspěchy, kterých se mimo jiné ELA ČR podařilo minulý týden dosáhnout ve volbách ve Svazu průmyslu a dopravy ČR, k čemuž Vám tímto dodatečně také blahopřejeme.

S přáním další úspěšné spolupráce zůstávám s úctou

Vážený pan
Ing. Jiří Holoubek
prezident
Elektrotechnická asociace České republiky
Zelený pruh 95/97
140 00 Praha 4 - Braník

Vladislavova 17, 110 00 Praha 1 | Česká republika | tel.: +420 222 333 340 | fax: +420 222 333 341 | e-mail: praha@soud.cz
www.soud.cz

ČERNÝLeGaL
Advokátní kancelář

NOVÍ ROZHODCI ROZHODČÍHO SOUDU HK AK ČR

Rozhodci Rozhodčího soudu
při Hospodářské komoře a Agrární komoře ČR

- Ing. Jiří Holoubek
- Ing. František Hýbner
- Ing. Jan Prokš PhD.
- JUDr. Tomáš Černý LL.M., MBA.

SMÍRNÉ ŘEŠENÍ

Občanské soudní řízení

- Obecně dle **zákona č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád** (dále jen „OSŘ“) si **NELZE procesní otázky ujednat odchylně.**
- **Smírčí řízení § 67 OSŘ**
Připouští-li to povaha věci, lze navrhnout u kteréhokoli soudu, který by byl věcně příslušný k rozhodování věci, aby provedl pokus o smír (smírčí řízení) a, došlo-li k jeho uzavření, aby rozhodl i o jeho schválení.
- **Nařízení setkání s mediátorem § 100 /2 OSŘ**
Je-li to účelné a vhodné, může předseda senátu účastníkům řízení nařídit první setkání se zapsaným mediátorem v rozsahu 3 hodin a přerušit řízení, nejdéle však na dobu **3 měsíců**. Po uplynutí **3 měsíců soud v řízení pokračuje**.
- **Zákon č. 202/2012 Sb. o mediaci**

Rozhodčí řízení

- **Řád Rozhodčího soudu při HK ČR** (dále jen „Řád RS“) procesní předpis. Strany sjednáním pravomoci Rozhodčího soudu se dle § 13 odst. 3. ZRR podrobily ustanovením jeho příslušných řádů.
 - **Možnost** smluvních stran si určité **procesní otázky ujednat odchylně.**
- Smírčí řízení § 58 Řád RS**
- (1) Na základě **návrhu kterékoliv** ze stran a se **souhlasem druhé** strany provede rozhodčí soud **dobrovolné smírčí řízení**, a to **bez ohledu, zda mezi stranami byla uzavřena rozhodčí smlouva.**
 - **Smírčí výbor** - tajemník RS a dva členové jmenovaní každou ze stran.
 - Po provedeném smírčím řízení **doporučí návrh smíru**, který strany mohou **přijmout** nebo **odmítnout**.

VZTAH SOUDNÍHO A ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ

Občanské soudní řízení

§ 106 OSŘ – Rozhodčí smlouva

Jakmile soud k námitce žalovaného uplatněné nejpozději při prvním jeho úkonu ve věci samé zjistí, že věc má být podle smlouvy účastníků **projednána v řízení před rozhodci** nebo rozhodčí komisí spolku, **nemůže věc dále projednávat a řízení zastaví**; věc však projedná, jestliže účastníci prohlásí, že na smlouvě netrvají nebo že netrvají na projednání věci před rozhodčí komisí spolku.

Rozhodčí řízení

30 ZRŘ - Užití občanského soudního řádu

Nestanoví-li zákon jinak, užijí se na řízení před rozhodci přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.

HYPOTETICKÝ SPOR

- Technologické spory „umělá inteligence, internet věcí, Průmysl 4.0, rozšířená komunikace, technologické „sňatky z rozumu dosavadních konkurentů“, (pozn. BMW + Mercedes Daimler, kartelové aspekty „ad blue“)
- Spor ohledně technologického rozhraní mezi obchodními partnery, vadné plnění, odstraňování vad a vzniklá újma ve výši cca. 1.000.000,- Kč;
- Plnění poskytnuto zahraničnímu zákazníkovi a tudíž smíšená komunikace smluvních strany v češtině, němčině a angličtině;
- K prokázání svých tvrzení žalobce předloží smluvní dokumentaci (část je cizojazyčná) a četnou korespondenci (30 ks) ve třech jazycích (CZ, AN, DE), kdy k prokázání tvrzení navrhuje vyslechnout 5 svědků, z toho 2 cizince + protistrana navrhne výslech dalších 3 svědků a dalších 20 listinných důkazů (z části cizojazyčných).

PRŮBĚH SOUDNÍHO A ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ

Občanské soudní řízení

- doručení **žaloby** soudu **1.1.2020**
- zaplacení **soudního poplatku** (při podání žaloby, ale většinou výzva soudu k zaplacení – výzva reálně cca. do 3 týdnů) **30.1.2020**
- Přidělení věci **soudci dle rozvrhu soudu** (vyšší soudní úředník) tj. náhodně (specializace, kapacita)
- Vydán **platební rozkaz** (odpor) do cca. 3 měsíců po podání žaloby **1.4.2020**
- Nařízení **1. ústního jednání** ve věci (reálně kolem 1 roku po podání žaloby soudu) – je **veřejné** ! **7.1.2021**
- Průměrná délka jednoho soudního jednání je cca. 2 hodiny (tj. při prvním jednání je reálně projednat jen procesní stanoviska stran /žaloba a vyjádření žalovaného/ + provedení části listinných důkazů)
- Nařízení **2. ústního jednání** – dokončení provedení listinných důkazů (potřeba ustanovení znalce?, příprava výslechu svědků a účastníků) **7.2.2021**
- Nařízení **3. a dalších jednání** – zpravidla za další měsíc.

Rozhodčí řízení

- doručení **žaloby** soudu včetně odůvodnění: **1.1.2020**
 - **jazyk** řízení (jiný než čeština)
 - odůvodnění **pravomoci** RS, hodnota předmětu sporu
 - **návrh žalobce na rozhodce** (jméno a příjmení) – kritéria volby (odbornost s ohledem na jádro sporu)
- zaplacení poplatku (většinou výzva RS k zaplacení do 7 dnů) **8.1.2020**
- tajemník RS **uvědomí žalovaného o podání žaloby** (kopie žaloby s příloženými písemnostmi) a **vyzve** žalovaného, aby **do 14-ti dnů** (na žádost možno prodloužit) předložil své písemné vyjádření – **žalobní odpověď**, označil důkazy k prokázání svých tvrzení, **oznámil jméno rozhodce**, kterého si **zvolí**.
- žalovaný může také podat **protižalobu** **29.1.2020**
- RS zašle **žalobci žalobní odpověď** žalovaného **31.1.2020**

PRŮBĚH SOUDNÍHO A ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ

Občanské soudní řízení

- **Soudce** určen „náhodně“ (logaritmus) dle **rozvrhu soudu** (specializace u nižších instancí, množství zpracovávaných sporů v diametrálně odlišných oborech, přetíženost soudů – 3 soudní jednání denně v diametrálně odlišných oborech),
- možné námitky podjatosti soudce.

Rozhodčí řízení

- Ustanovení **rozhodčího senátu** **31.1.2020**
 - žalobcem a žalovaným nominovaný rozhodce se shodnou na osobě **předsedajícího rozhodce** (jinak jmenuje RS)
 - odbornost rozhodce, renomé, mlčenlivost, kvalifikace – odborník v elektrotechnice, **možno i mimo seznam rozhodců jen pro konkrétní spor (ad hoc)** – vnitrostátní spor rozhodce st. občan ČR § 4 ZRŘ.
 - případné námitky podjatosti stran proti rozhodcům (nestrannost)
 - § 8 ZRŘ - Rozhodce je **vyločen** z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jeho **poměr k věci, k účastníkům** nebo k jejich **zástupcům** je tu důvod **pochybovat o jeho nepodjatosti**. Dle § 11 ZRŘ pokud vyjdou najevo **později** okolnosti podjatosti rozhodce.
 - při jmenování rozhodce soud přihlíží k předpokladům pro jeho **nezávislé a nestranné rozhodování**.

15.2.2020

PRŮBĚH SOUDNÍHO A ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ

Občanské soudní řízení

- **místo řízení** – pouze budova soudu
- **jazyk řízení** – pouze **čeština** – ustanovení tlumočníka, náklady, přesnost a vypovídací hodnota překladu, doba překladu, nemožnost přímé konfrontace přes tlumočníka.
- **jazyk listinných důkazů** – pouze **čeština** – úředně ověřené překlady, náklady překladů, doba překladů.
- **Rozsudek** pouze v češtině.
- **Veřejnost** soudního řízení.
- **Formálnost** řízení – OSŘ – vstávání při komunikaci se soudce, výslech svědků, nemožnost prezentace, projektor, předložení věcného důkazu - konfrontace, pochopení problematiky jádra sporu.

Rozhodčí řízení

- **místo rozhodčího řízení** - dohoda stran, stálé sudiště RS HK CR, jinde i zahraničí - náklady
- **jazyk řízení** – jazyk listinných důkazů a korespondence např. dohoda jazyk řízení němčina a možnost podání a listinné důkazy v češtině a angličtině aniž by musely být úředně přeloženy.
- **Rozhodčí nález** v jazyce řízení – i cizojazyčný (vykonatelnost v zahraničí bez překladu).
- **Neveřejnost jednání** – obchodní tajemství, know-how, technologická špionáž konkurence, medializace.
- strany mají **rovné postavení** a musí jim být dána **plná příležitost k uplatnění jejich práv**. § 18 ZRR
- strany se mohou **dohodnout na postupu**, kterým mají rozhodci **vést řízení** - §19 ZRR a § 6 Rád RS. Jinak rozhodci postupují v řízení způsobem, který **považují za vhodný**.
- **Dohoda stran o přítomnosti osob**, které nejsou účastníky řízení (pracovníci stran, pluralita právních zástupců a jejich pomocného personálu apod.) § 28 Rád RS.
- **Neformálnost** řízení – prezentace, projekce, IT technika, výslech svědků a jejich konfrontace, předložení věcného důkazu a konfrontace s ním, místní šetření na místě plnění, koncentrace jednání a svědeckých výpovědí.

ÚSTNÍ JEDNÁNÍ

Občanské soudní řízení

- Nařízení **3. a dalších jednání** – zpravidla za další měsíc, příprava na jednání a opakované studium spisu (advokáti, soudce, v jednací den soudce soudí 3 další věci), odstup mezi výpověďmi svědků může být i rok (konfrontace?), s délkou sporu klesá reálná „paměť“ svědků od události (judikatura NS – vypovídat o věcech vnímaných vlastními smysly, konfrontace s listinnými důkazy) **od 7.3.2021**
- **Předvolává** svědky a znalce. Neuposlechnutí výzvy možnost **donucovacích prostředků** (pořádková pokuta, předvedení) a možné trestně právní důsledky **křivé výpovědi**.
- **Znalec** – závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je potřeba odborných znalostí. Seznam znalců a znaleckých ústavů zveřejněný Ministerstvem spravedlnosti ČR. Zákon č. 36/1997 Sb. o znalcích a tlumočnících. Znalcem **nemůže** být cizinec či zahraniční znalecký ústav, nezapsaný na seznamu.

Rozhodčí řízení

- **Předvolání k ústnímu jednání** – každá ze stran alespoň 10 dnů na přípravu k jednání (§ 27 Řádu RS) **od 15.3.2020**
- **Dokazování** – strany jsou povinny prokázat okolnosti, na které se odvolávají při uplatnění svých nároků nebo námitek, jakož i ve svých dalších tvrzeních (důkazní břemeno / vysvětlovací povinnost protistrany).

Důkazy se provádějí způsobem stanoveným rozhodčím senátem (§ 34 Řádu RS).
- Rozhodci mohou vyslýchat svědky, znalce a strany, jen když se k nim **dobrovolně dostaví** a poskytnou výpověď. Také jiné důkazy mohou provádět jen tehdy, jsou-li jim poskytnuty (dožádání u soudu).
- RS **nepředvolává** svědky ani znalce a jejich účast zajišťují strany sporu. **Absence donucovacích prostředků RS a křivé výpovědi** – nedostaví-li se svědek možnost dožádání obecný soud (v praxi se nevyužívá - doba, důkazní břemeno/ vysvětlovací povinnost, volné hodnocení důkazů).
- **Znalec** – závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je potřeba odborných znalostí. Znalcem může být i cizinec či **zahraniční znalecký ústav**. Náklady na znalce – záloha stran každá 50%.
- **Koncentrace nařízení ústního jednání** – (třeba celý týden, možnost přímé konfrontace svědků, znalců, listinné a jiné důkazy).

SKONČENÍ PROJEDNÁVÁNÍ SPORU

Občanské soudní řízení

- **Rozsudek**
- **Odvolání** (řádný opravný prostředek)
- **Dovolání** (mimořádný opravný prostředek)

Rozhodčí řízení

- **Rozhodčí nález** – § 38 Řádu RS – **stejně právní účinky jako pravomocné soudní rozhodnutí (exekuční titul)**
- **Mezitímní rozhodčí nález** – nejprve oprávněnost co do **důvodu** a následně co do **výše**.
- Možnost **dohody** stran o tom, že **není třeba odůvodnění rozhodčího nálezu** (§ 29/3 Řádu RS)
- **Usnesení o zastavení řízení** – zpětvzetí žaloby, není dána pravomoc RS, nezaplacení poplatku.
- Na žádost stran lze **smír uzavřít ve formě rozhodčího nálezu** (§ 24/2 ZRR)
- Řízení je **jednoinstanční**, ale strany se mohou v rozhodčí smlouvě dohodnout, že rozhodčí nález může být k **žádosti některé z nich** nebo **obou přezkoumán jinými rozhodci**
- **Poučení** – Kterákoliv ze stran sporu může podat **do 3 měsíců** od doručení rozhodčího nálezu **návrh na zrušení rozhodčího nálezu soudem § 31 ZRR**. V prvním stupni je příslušný **krajský soud** a místně příslušný soud, v jehož obvodu se konalo rozhodčí řízení.

DĚKUJI ZA POZORNOST !

JUDr. Tomáš ČERNÝ LL.M., MBA.

23.05.2019

ČERNÝLegal
Advokátní kancelář

JUDr. Tomáš Černý, LL.M., MBA.

Advokát

Kontakt:

JUDr. TOMÁŠ ČERNÝ LL.M., MBA.

U Mlýnského kanálu 687/7

187 00 Praha

Mob.: +420 731 431 497

E-mail: cerny@cernylegal.com

Tomáš Černý provozuje vlastní advokátní kancelář s mezinárodní klientelou a zaměřením na obchodně právní poradenství zejména v oblastech obchodního práva, claim a risk managementu, litigation, Corporate Governance, M&A, projektů velkých investičních celků a výstavby nemovitostí. Dále se zaměřuje na právní poradenství v oblasti prevence a vedení soudních sporů i rozhodčích řízení, mezinárodních arbitrážních řízení a zastupování významných mezinárodních i národních koncernů zejména v elektrotechnickém, strojírenském, stavebním a automobilovém průmyslu.

Jazykové kompetence

Němčina, angličtina, ruština, slovenština.

Vzdělání

Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Praxe

2005 – současnost vlastní advokátní kancelář

1998 – 2004 Nörr Stiefenhofer Lutz advokátní a daňová kancelář

Různé

Člen České advokátní komory ČR

Člen Smírčího výboru Svazu průmyslu a dopravy ČR

Compliance Officer of Market Surveillance Support Initiative / MSSI

Předseda Spolku pro lepší život v Hovorčovicích z.s.